

WYKAZ SKRÓTÓW

- AA** – „Antike und Abendland”, Hamburg 1944 →
- AAS** – „Acta Apostolicae Sedis”, Roma 1909 →
- AAug** – „Analecta Augustiniana”, Roma 1961 →
- ABR** – „The American Benedictine Review”, Newark 1950 →
- Abramowiczówna** – *Słownik grecko-polski*, red. Z. Abramowiczówna, I-IV, Warszawa 1958-1965.
- AC** – „L’ Antiquité Classique”, Louvain-la-Neuve 1932 →
- ACh** – „Antike und Christentum”, Münster 1929-1950.
- ACO** – *Acta conciliorum oecumenicorum*, ed. E. Schwartz – J. Straubb, Berlin 1914.
- ACW** – *Ancient Christian Writers*, ed. J. Quasten – J.C. Plumpe, London 1946 →
- AER** – „The American Ecclesiastical Review”, Washington 1889 →
- AHC** – „Annuaire Historiae Conciliorum”, Amsterdam 1969 →
- AK** – „Ateneum Kapłańskie”, Włocławek 1909 →
- AL** – *Augustinus-Lexikon*, ed. C. Mayer, Basel – Stuttgart – Würzburg 1986 →
- AIOM** – „Alpha Omega”, Roma 1998 →
- ALP** – M. Michalski, *Antologia literatury patrystycznej*, I-II, Warszawa 1975, 1982.
- Altaner** – B. Altaner – A. Stuiber, *Patrologia*, tłum. P. Pachciarek, Warszawa 1990.
- AnBol** – „Analecta Bollandiana”, Bruxelles 1882 →
- AnCra** – „Analecta Cracoviensia”, Kraków 1970 →
- ANF** – *Ante-Nicene Fathers. The Writings of the Fathers down to A.D. 325*, vol. 1-10, ed. A. Roberts – J. Donaldson, revised and chronologically arranged, with brief prefaces and occasional notes A. Cleveland Coxe, Buffalo – New York 1885-1897.
- ANRW** – *Aufstieg und Niedergang der römischen Welt*, ed. B. Temporini, Berlin 1970.
- AP** – A. Bober, *Antologia patrystyczna*, Kraków 1965.
- ARg** – „Archiv für Religionsgeschichte”, Stuttgart – Leipzig 1999 →
- ArPap** – „Archiv für Papyrusforschung und verwandte Gebiete”, Leipzig – Berlin 1901-1941, 1953 →
- ASanc** – *Acta Sanctorum I-LXIII*, ed. Socii Bollandiani, Paris – Bruxelles 1863-1940.
- ASE** – „Annali di Storia dell’Esegesi”, Bologna 1984 →
- ASS** – „Acta Sanctae Sedis”, Roma 1865-1908.
- AST** – *Apokryfy Starego Testamentu*, red. R. Rubinkiewicz, Warszawa 2000.
- ATR** – „Anglican Theological Review”, Evanston 1918 →
- AugSt** – „Augustinian Studies”, Villanova 1970 →

- BAC** – *Biblioteca de Autores Cristianos*, Madrid 1954 →
- BAGB** – „Bulletin de l'Association Guillaume Budé”, Paris 1923 →
- Bardenhewer** – O. Bardenhewer, *Geschichte der altkirchlichen Literatur*, I-V, Freiburg 1913-1932.
- BAug** – *Bibliothèque Augustiniénne*, Paris 1933 →
- Baumstark** – A. Baumstark, *Geschichte der syrischen Literatur*, Bonn 1922.
- BBKL** – *Biographisch-Bibliographisches Kirchenlexikon*, begr. und hrsg. von F.W. Bautz, fortgef. T. Bautz, I-XXXIII, Herzberg 1975-
- Beck** – H.G. Beck, *Kirche und theologische Literatur im byzantinischen Reich*, München 1977.
- BF** – *Breviarium fidei. Wybór doktrynalnych wypowiedzi Kościoła*, oprac. J.M. Szymusiak – S. Głowa, Poznań 1964, 1988², 2000³.
- BHG** – *Bibliotheca Hagiographica Graeca*, I-III, ed. F. Halkin, Bruxelles 1957, 1984².
- BHL** – *Bibliotheca Hagiographica Latina*, I-II, Bruxelles 1898-1899.
- BHO** – *Bibliotheca Hagiographica Orientalis*, Bruxelles 1910.
- BibPatr** – *Biblia Patristica. Index des citations et allusions bibliques dans la littérature patristique*, Paris 1975 →
- BKV²** – *Bibliothek der Kirchenväter 1-83*, ed. O. Bardenhewer i in., Kempten – München 1911-1931.
- Blaise** – A. Blaise, *Dictionnaire latin-français des auteurs chrétiens*, Strasbourg 1954.
- BLE** – „Bulletin de littérature ecclésiastique”, Toulouse 1899 →
- BOK** – *Biblioteka Ojców Kościoła*, Kraków 1992 →
- BP** – *Bibliografia Patrystyczna. Polskie tłumaczenia tekstów starochrześcijańskich 1901-2004*, oprac. W. Stawiszyński, Kraków 2005.
- BPatr** – *Biblioteca Patristica*, Firenze 1984 →
- BPTH** – „Biblica et Patristica Thoruniensia”, Toruń 2008 →
- BS** – *Bibliotheca Sanctorum*, I-XIII, Roma 1961-1970.
- BTAM** – „Bulletin de Théologie Ancienne et Médiévale”, Gembloux – Louvain 1929-1996.
- BThZ** – „Berliner Theologische Zeitschrift” (poprzednio: „Theologia Viatorum” 1949-1981), Berlin 1984 →
- BuK** – „Bibel und Kirche”, Stuttgart 1946 →
- ByF** – „Byzantinische Forschungen”, Amsterdam 1966 →
- ByZ** – „Byzantinische Zeitschrift”, Leipzig 1892 (od 1994 Stuttgart – Leipzig) →
- CApNT** – *Clavis Apocryphorum Novi Testamenti*, ed. M. Geerard, Turnhout 1992.
- CApVT** – *Clavis Apocryphorum Veteris Testamenti*, ed. J.C. Haelewyck, Turnhout 1998.
- CBQ** – „The Catholic Biblical Quarterly”, Washington 1939 →
- CCAp** – *Corpus Christianorum. Series apocryphorum*, Turnhout 1983 →

- CCC** – „Civiltà Classica e Cristiana”, Genova 1980-1993.
- CCCM** – *Corpus Christianorum. Continuatio Medievalis*, Turnholti 1971 →
- CCG** – *Corpus Christianorum. Series Graeca*, Turnhout 1977 →
- CCist** – „Collectanea Cisterciensia” (do 1964 „Collectanea Ordinis Cisterciensium Reformatorum”, Roma 1934/1935-1945, Westmalle 1946 →
- CCL** – *Corpus Christianorum. Series Latina*, Turnhout 1954 →
- CD** – „La Ciudad de Dios”, Madrid 1881 →
- CF** – „Classical Folia. Studies in the Christian Perpetuation of the Classics”, New York 1946 →
- CFHB** *Corpus Fontium Historiae Byzantinae*, 1967 (Series Atheniensis, Series Berolinensis, Series Bruxellensis, Series Italica, Series Parisiensis, Series Thessalonicensis, Series Vindobonensis, Series Washingtonensis) →
- ChH** – „Church History”, Philadelphia 1932 →
- ChO** – „Der Christliche Osten” (poprzednio: „Der Christliche Orient in Vergangenheit und Gegenwart 1936-1941), München 1952 →
- CIG** – *Corpus inscriptionum Graecarum*, I-V, Berlin 1828-1877.
- CIL** – *Corpus inscriptionum Latinarum*, I-XVI, Berlin 1863-1943.
- CivCat** – „Civiltà Cattolica”, Roma 1850 →
- CJ** – *Codex Justinianus*
- CM** – „Classica et Mediaevalia”, København 1938 →
- CMP** – *Corpus marianum patristicum*, I-VII, Burgos 1970-1985.
- CNS** – „Cristianesimo nella Storia”, Bologna 1980 →
- CPE** – „Connaissance des Pères de l’Église”, Montrouge 1981 →
- CPG** – M. Geerard, *Clavis Patrum Graecorum*, I-V, Turnhout 1974-1987.
- CPh** – „Classical Philology”, Chicago 1906 →
- CPL** – E. Dekkers, *Clavis Patrum Latinorum*, Steenbrugge 1961², 1995³.
- CQ** – „The Classical Quarterly”, London 1906 →
- CS** – „Colloquium Salutis”, Wrocław 1969-1981.
- CSHB** – *Corpus Scriptorum Historiae Byzantinae*, vol. 1-50, Bonn 1828-1837.
- CSCO** – *Corpus Scriptorum Christianorum Orientalium*, Paris 1903 →
- CSEL** – *Corpus Scriptorum Ecclesiasticorum Latinorum*, Wien 1866 →
- CT** – „Collectanea Theologica”, Warszawa 1949 →
- CTh** – *Codex Theodosianus*
- CW** – „Cerkiewny Wiestnik”, Warszawa 1954 →
- DACL** – *Dictionnaire d’archéologie chrétienne et de liturgie*, I-XV, ed. F. Cabrol – H. Leclercq, Paris 1924-1953.

- DAGR** – Ch. Daremberg – E. Saglio, *Dictionnaire des antiquités grecques et romaines*, Paris 1877-1919.
- DB** – *Dictionnaire de la Bible*, I-IV, ed. P. Vieouroux, Paris 1895-1912.
- DDC** – *Dictionnaire de droit canonique*, Paris 1924-1965.
- Denzinger** – H. Denzinger – A. Schönmetzer, *Enchiridion Symbolorum*, Freiburg – Barcelona 1973.
- DHGE** – *Dictionnaire d'histoire et de géographie ecclésiastiques*, ed. A. Baudrillard i in., Paris 1912 →
- Diehl** – E. Diehl, *Inscriptiones Christianae Latinae Veteres*, I-III, Berlin 1925-1931.
- DIP** – *Dizionario degli istituti di perfezione*, I-VIII, Roma 1974-1988.
- DK** – H. Diels – W. Kranz, *Die Fragmente der Vorsokratiker griechisch und deutsch*, Berlin 1903 (wyd. 6: Berlin 1952).
- DOP** – „Dumbarton Oaks Papers”, Dumbarton – Cambridge Mass. 1940 →
- DPa** – „Dissertationes Paulinorum”, Kraków 1989 →
- DPAC** – *Dizionario patristico e di antichità cristiane I-III*, ed. A. Di Berardino, Casale Monferrato 1983-1988.
- DRev** – „The Downside Review”, London 1880 →
- DS** – *Dokumenty Synodów*, red. A. Baron – H. Pietras, Kraków 2006 →
- DSP** – *Dictionnaire de spiritualité ascétique et mystique*, ed. M. Viller, Paris 1937 →
- DSP** – *Dokumenty Soborów Powszechnych*, I-IV, red. A. Baron – H. Pietras, Kraków 2001-2005.
- DThC** – *Dictionnaire de théologie catholique*, I-XVI, ed. A. Vacant, Paris 1930-1972.
- DzJ** – „Dziś i Jutro”, Warszawa 1945-1956.
- EAA** – *Enciclopedia dell'Arte Antica, Classica e Orientale*, ed. R.B. Bandinelli, Roma 1958-1961.
- ECat** – *Enciclopedia Cattolica*, I-XII, Città del Vaticano 1949-1954.
- EcO** – „Ecclesia Orans” Roma 1984 →
- EE** – „Estudios Eclesiásticos”, Madrid 1922-1936, 1942 →
- EIC** – „Ephemerides Iuris Canonici”, Roma 1945 →
- EK** – *Encyklopedia Katolicka*, Lublin 1973 →
- EL** – „Ephemerides Liturgicae”, Roma 1887 →
- EO** – „Echos d'Orient”, Paris 1897-1942.
- EphMar** – „Ephemerides Mariologicae”, Madrid 1951 →
- ErA** – „Erbe und Auftrag” (poprzednio: „Benediktinische Monatschrift zur Pflege religiösen und geistigen Lebens”, Beuron 1919-1939, 1946-1958), Beuron 1959 →
- EstA** – „Estudio Agustiniiano”, Valladolid 1966 →

- EstB** – „Estudios Bíblicos”, Madrid 1929-1936, 1941 →
- ET** – „Église et Théologie”, Ottava 1970 →
- EtByz** – „Études Byzantines”, Bucarest 1979 →
- ETHL** – „Ephemerides Theologicae Lovanienses”, Louvain 1924 →
- ETHR** – „Études Théologiques et Religieuses”, Montpellier 1926 →
- FCh** – *Fontes Christiani*, Freiburg – Basel – Wien 1991 →
- Fliche-Martin** – *Histoire de l'Église depuis les origines jusqu'à nos jours*, I-XXI, ed. A. Fliche – V. Martin, Paris 1935-1964.
- FS** – Festschrift (Księga Pamiątkowa, z podaniem nazwiska)
- FZPhTh** – „Freiburger Zeitschrift für Philosophie und Theologie” (poprzedni tytuł: „Jahrbuch für Philosophie und Spekulative Theologie” [JPT], Freiburg (CH) 1954 →
- GCS** – *Die griechischen christlichen Schriftsteller der ersten drei Jahrhunderte*, Leipzig – Berlin 1897 →
- GCSNF** – *Die griechischen christlichen Schriftsteller*. Neue Folge, Berlin 1995 →
- GK** – „Gazeta Kościelna”, Lwów 1893-1939.
- GK** – „Głos Katolicki”, Poznań 1945-1956.
- GN** – „Gość Niedzielny”, Katowice 1923 →
- GNO** – *Gregorii Nysseni Opera*, ed. W. Jaeger et alii, Leiden 1960 →
- GOTR** – „The Greek Orthodox Theological Review”, Brookline 1954 →
- GRBS** – „Greek, Roman and Byzantine Studies”, Durham 1958 →
- GT** – *Głos Tradycji*, Tarnów 1980 →
- Harnack DG** – A. von Harnack, *Lehrbuch der Dogmengeschichte*, I-III, Tübingen 1931-1932⁵ (przedruk Darmstadt 1964).
- Harnack Lit** – A. von Harnack, *Geschichte der altchristlichen Literatur*, I-III, Leipzig 1893-1904, 1958².
- Harnack Mis** – A. von Harnack, *Die Mission und Ausbreitung des Christentums in den ersten drei Jahrhunderten*, I-II, Leipzig 1924⁴.
- HBRBP** – W. Ceran, *Historia i bibliografia rozumowana bizantynologii polskiej (1800-1998)*, I-II, Łódź 2001.
- HD** – „Homo Dei”, Tuchów – Warszawa 1932 →
- HDG** – *Handbuch der Dogmengeschichte*, I-IV, Freiburg 1956-1987.
- HDg** – *Historia dogmatów*, red. B. Sesboüé, Kraków 1999 →
- HE** – *Historia Ecclesiastica*
- Hefele-Leclercq** – *Histoire des conciles d'après les documents originaux*, I-XI, ed. Ch.J. Hefele - J. Leclercq, Paris 1907-1952.
- HKG** – *Handbuch der Kirchengeschichte*, I-VII, ed. H. Jedin, Freiburg 1962-1979.

- HS** – „Hispania Sacra”, Barcelona – Madrid 1948 →
- HTR** – „The Harvard Theological Review”, Cambridge Mass. 1908 →
- IKZ** – „Internationale kirchliche Zeitschrift” (poprzednio „Revue Internationale de Théologie” [RIT] 1893-1910), Bern 1911 →
- ITQ** – „The Irish Theological Quarterly”, Dublin – Moynooth 1906 →
- IusCan** – „Ius Canonicum”, Pamplona 1961 →
- JbAC** – „Jahrbuch für Antike und Christentum”, Münster 1958 →
- JBL** – „Journal of Biblical Literature”, Philadelphia 1881 →
- JECS** – „Journal of Early Christian Studies”, Baltimore 1993 →
- JEH** – „The Journal of Ecclesiastical History”, London 1950 →
- JES** – „Journal of Ecumenical Studies”, Princeton 1968 →
- JHS** – „Journal of Historical Studies”, Princeton 1968 →
- JLW** – „Jahrbuch für Liturgiewissenschaft”, Münster 1921 →
- Joannou** – P.P. Joannou, *Discipline générale antique (IVe-IXe s.)*, I-II + Index, Grottaferrata 1962-1964.
- JÖB** – „Jahrbuch der Österreichischen Byzantinistik”, Wien 1969 →
- Jonkers** – E.J. Jonkers, *Acta et symbola conciliorum, quae saeculo quarto habita sunt*, Leiden 1954.
- Jougan** – A. Jougan, *Słownik kościelny łacińsko-polski*, wyd. 3 zmienione i uzupełnione, Poznań – Warszawa – Lublin 1958.
- JRH** – „Journal of Religious History”, Sydney 1960/1961 →
- JRS** – „Journal of Roman Studies”, London 1911 →
- JStP** – „Journal for the Study of the Pseudoepigrapha”, Sheffield 1987 →
- JTS** – „The Journal of Theological Studies”, London 1900 →
- Jurewicz** – O. Jurewicz, *Historia literatury bizantyńskiej*, Wrocław 1984.
- KaST** – „Kaliskie Studia Teologiczne”, Kalisz 2002 →
- KD** – „Kerygma und Dogma”, Göttingen 1955 →
- KDS** – „Kronika Diecezji Sandomierskiej”, Sandomierz 1908 →
- KF** – „Kwartalnik Filozoficzny”, Kraków 1922-1950, 1992 →
- KHKM** – „Kwartalnik Historii Kultury Materialnej”, Warszawa 1953 →
- Kirch** – K. Kirch – L. Ueding, *Enchiridion fontium historiae ecclesiasticae antiquae*, Barcelona 1965.
- KiST** – „Kieleckie Studia Teologiczne”, Kielce 2002 →
- KLP** – *Der kleine Pauly*, Stuttgart 1964-1976.
- Krumbacher** – K. Krumbacher, *Geschichte der byzantinischen Literatur*, München 1890, 1897.

- LACHL** – *Lexikon der Antiken Christlichen Literatur*, hrsg. S. Döpp – W. Geerlings, Freiburg – Basel 1998.
- Lampe** – G.W.H. Lampe, *A Patristic Greek Lexikon*, Oxford 1976⁴.
- LCL** – Loeb Classical Library, Oxford 1911 →
- LG** – *Liturgia Godzin. Codzienna modlitwa ludu Bożego*, I-IV, Poznań 1982-1988.
- LGS** – *Literatura Grecji starożytnej*, I-II, red. H. Podbielski, Lublin 2005.
- Liddell-Scott** – *Greek-English Lexicon*, ed. H.G. Liddell – R. Scott. A new edition revised and augmented throughout by H.S. Jones, Oxford 1940.
- Lipsius-Bonnet** – R. Lipsius – M. Bonnet, *Acta Apostolorum Apocrypha*, Lipsiae 1891-1903, Hildesheim 1972²
- LP** – *Liber Pontificalis*, ed. L. Duchesne, I-II, Paris 1886-1892.
- LRz** – M. Cytowska – H. Szelest, *Literatura rzymska*, I-IV, Warszawa 1990-1996.
- LThK** – *Lexikon für Theologie und Kirche*, I-X, Freiburg 1957-1968.
- LThPh** – „Laval théologique et philosophique”, Québec 1944/1945 →
- LXX** – *Septuaginta*, ed. A. Rahlfs, Stuttgart 1935, 1962⁷.
- MA** – *Miscellanea Agostiniana. Testi e studi*, I-II, Roma 1930-1931.
- Manitius** – *Geschichte der lateinischen Literatur des Mittelalters*, München 1923.
- Mansi** – J.D. Mansi i in., *Sacrorum conciliorum nova et amplissima collectio*, I-LX, Florentiae 1759nn, reprint: Paris – Leipzig 1901-1927.
- MBOK** – *Mała Biblioteka Ojców Kościoła*, Kraków 1993 →
- MCh** – „Mysterium Christi”, Kraków 1929-1939.
- MD** – „La Maison Dieu”, Paris 1945 →
- MGH** – *Monumenta Germaniae historica (500-1000)*, Berlin 1926 →
- MH** – „Materiały Homiletyczne”, Kraków 1974 →
- MKW** – „Miesięcznik Katechetyczny i Wychowawczy”, Lwów 1911-1939, Warszawa 1946-1948.
- Moreschini** – C. Moreschini – E. Norelli, *Storia della letteratura cristiana antica greca e latina*, I-II, Brescia 1995.
- MS** – „Miejsca Święte”, Warszawa 1993 →
- MSR** – „Mélanges de Science Religieuse”, Lille 1944 →
- MThZ** – „Münchener Theologische Zeitschrift”, München 1950 →
- Musurillo** – *The Acts of the Christian Martyrs*, ed. H. Musurillo, Oxford 1972.
- MW** – „Mówią Wieki” (poprzednio „Mówią Wieki: magazyn historyczny” 1958-1990, „Magazyn Historyczny” 1990-1992) Warszawa 1992 →
- NBA** – *Nuova Biblioteca Agostiniana*, Roma 1965 →

- NDPAC** – *Nuovo dizionario patristico e di antichità cristiane*, ed. A. Di Berardino, I-III, Genova – Milano 2006-2008.
- NHC** – *Nag Hammadi Codex*, Leiden – New York – Köln 1984 →
- NHMS** – *Nag Hammadi and Manichaean Studies*, Leiden 1971 →
- NHS** – *Nag Hammadi Studies*, Leiden 1972 →
- NPNF** – *A Select Library of the Nicene and Post-Nicene Fathers of the Christian Church*, Series I (vol. 1-14) ed. by Ph. Schaff, Series II (vol. 1-14) ed. by Ph. Schaff – T. Wace, Edinburgh – New York 1886-1900.
- NRTh** – „Nouvelle Revue Théologique”, Louvain 1869 →
- NThT** – „Nederlands Theologisch Tijdschrift” (poprzednio: „Nieuwe Theologische Studien” Utrecht 1883-1917, Groningen 1918-1942), Wangeningen 1946/1947 →
- NTS** – „New Testament Studies” (poprzednio: „Bulletin. Studiorum Novi Testamenti Societas”, Oxford 1950-1952), Cambridge 1954/1955 →
- NV** – „Nova et Vetera”, Freiburg 1926 →
- OC** – „Oriens Christianus”, Roma – Wiesbaden 1901 →
- OCA** – *Orientalia Christiana Analecta*, Roma 1934 →
- OCP** – „Orientalia Christiana Periodica”, Roma 1923 →
- OJA** – „Oxford Journal of Archaeology”, Oxford 1981 →
- OKS** – „Ostkirchliche Studien”, Würzburg 1952 →
- ÖR** – „Ökumenische Rundschau”, Stuttgart 1952 →
- OrSyr** – „L’Orient Syrien”, Paris 1956-1967.
- OrtF** – „Orthodoxes Forum”, St. Ottilien 1987 →
- Ortiz de Urbina** – I. Ortiz de Urbina, *Patrologia Syriaca*, Roma 1965².
- OsRom** – „L’Osservatore Romano”, Città del Vaticano 1861 →
- OsRomPol** – „L’Osservatore Romano”, wydanie polskie, Città del Vaticano 1980 →
- OŻ** – *Ojcowie żywi. Karmię was tym, czym sam żyję*, oprac. M. Starowieyski, Kraków 1978 →
- Palazzini** – *Dizionario dei Concili*, dir. P. Palazzini, Roma 1963-1967.
- ParOr** – „Parole de l’Orient” (wcześniej 1956-1967 **OrSyr**), Kaslik 1970 →
- PCBE** – *Prosopographie Chrétienne du Bas-Empire*, Roma 1982 →
- PChr** – „Paedagogia Christiana”, Toruń 1997 →
- PEF** – *Powszechna Encyklopedia Filozofii*, red. A. Krapiec – A. Maryniarczyk – P. Jaro-szyński, Lublin 2000 →
- PeM** – „Patristica et Mediaevalia”, Buenos Aires 1975 →
- PG** – *Patrologiae cursus completus. Series Graeca*, 1-161, ed. J.P. Migne, Paris 1857-1866.

- PHis** – „Przegląd Historyczny”, Warszawa 1905 →
- PHom** – „Przegląd Homiletyczny”, Kielce 1923-1939.
- PK** – „Prawo Kanoniczne”, Warszawa 1958 →
- PKat** – „Przegląd Katolicki”, Warszawa 1863-1939, 1984 →
- PL** – *Patrologiae cursus completus. Series Latina*, 1-222, ed. J.P. Migne, Paris 1878-1890.
- Plezia** – *Słownik łacińsko-polski*, red. M. Plezia, I-V, Warszawa 1959-1979.
- PLRE** – *Prosopography of the Later Roman Empire*, I-III, ed. H.J.M. Jones – J.R. Martin-dale – J. Morris, Cambridge 1971-1992.
- PLS** – *Patrologiae Latinae Supplementum*, I-V, ed. A. Hamman, Paris 1957-1971.
- PO** – *Patrologia Orientalis*, ed. H. Graffin – F. Nau, Paris 1903 →
- POC** – „Proche-Orient Chrétien”, Jérusalem 1951 →
- POK** – *Pisma Ojców Kościoła*, Poznań 1924 →
- PP** – „Przegląd Powszechny”, Kraków – Warszawa 1884 →
- PreCh** – „Premisla Christiana”, Przemyśl 1987 →
- PRM** – „Pamiętnik Religijno-Moralny”, Warszawa 1841-1862.
- PrzKat** – „Przewodnik Katolicki”, Poznań 1895 →
- PrzOr** – „Przegląd Orientalistyczny”, Kraków 1948 →
- PrzRel** – „Przegląd Religjoznawczy” (wcześniej „Euhemer”), Warszawa 1957 →
- PS** – „Polonia Sacra”, Kraków 1918 →
- PSB** – *Polski słownik biograficzny*, wyd. PAU, od 1957 PAN, Kraków 1935 →
- PSP** – *Pisma Starochrześcijańskich Pisarzy*, Warszawa 1969 →
- PSyr** – *Patrologia Syriaca*, I-III, ed. R. Graffin, Paris 1894 →
- PT** – „Przegląd Teologiczny”, Lwów 1920-1930.
- PTS** – *Patristische Texte und Studien*, Berlin 1963 →
- Puech** – A. Puech, *Histoire de la littérature grecque chrétienne*, I-III, Paris 1928-1930.
- PzST** – „Poznańskie Studia Teologiczne”, Poznań 1972 →
- Quasten** – J. Quasten, *Patrologia*, vol. 1-2, trad. italiana N. Beghin, Casale 1980; vol. 3, ed. A. di Berardino, Casale 1978; vol. 4, ed. A. di Berardino, Genova 1996; vol. 5, ed. A. di Berardino, Genova 2000.
- RACH** – *Reallexikon für Antike und Christentum*, Stuttgart 1950 →
- RAE** – „Revista Agustiniana de Espiritualidad”, Madrid 1960 →
- RaL** – „Religion & Literature” (poprzednio: „Notre Dame English Journal” 1961-1983), Notre Dame 1984 →
- RAM** – „Revue d’ascétique et de mystique”, Toulouse 1920-1940, 1946-1971.
- RB** – „Revue Biblique” (w latach 1941-1945 jako „Vivre et Penser”), Paris 1892 →

- RBen** – „Revue Bénédictine”, Maredsous 1884 →
- RBL** – „Ruch Biblijny i Liturgiczny”, Kraków 1948 →
- RdT** – „Rassegna di Teologia”, Napoli 1995 →
- RE** – *Real-Encyklopädie der klassischen Altertumswissenschaft*, ed. A.F. Pauly – G. Wissowa – W. Kroll, Stuttgart 1839 →
- REA** – „Revue des Études Anciennes”, Bordeaux – Paris 1899 →
- REArm** – „Revue des Études Arméniennes”, Paris 1920-1933.
- REArm NS** – „Revue des Études Arméniennes”, Nouvelle Série, Paris 1964 →
- Réau** – L. Réau, *Iconographie de l’art chrétien*, I-III, Paris 1955-1959.
- REAug** – „Revue des Études Augustiniennes et Patristiques” (do 2004 „Revue des Études Augustiniennes”), Paris 1955 →
- REB** – „Revue des Études Byzantines”, Paris 1946 →
- RechAug** – „Recherches Augustiniennes et Patristiques” (do 2004 „Recherches Augustiniennes”), Paris 1958 →
- REG** – „Revue des Études Grecques”, Paris 1888 →
- REL** – „Revue des Études Latines”, Paris 1923 →
- RelCult** – „Religi3n y Cultura”, Madrid 1928 →
- RET** – „Revista Española de Teología”, Madrid 1940/1941 →
- RevA** – „Revista Agustiniiana” (poprzednio: „Revista Agustiniiana de Espiritualidad”, Madrid 1960-1979”), Madrid 1980 →
- RevH** – „Revue Historique”, Paris 1876 →
- RevSR** – „Revue des Sciences Religieuses”, Strasbourg 1921 →
- RF** – „Roczniki Filozoficzne”, Lublin 1948 →
- RfR** – „Review for Religious” St. Mary’s 1942-1967, St. Louis 1968 →
- RGG** – *Die Religion in Geschichte und Gegenwart*, I-VI, Tübingen 1957-1965³.
- RH** – „Roczniki Humanistyczne”, Lublin 1949 →
- RHE** – „Revue d’Histoire Ecclésiastique”, Louvain 1900 →
- RHPR** – „Revue d’Histoire et de Philosophie Religieuses”, Strasbourg – Paris 1921 →
- RHR** – „Revue de l’Histoire des Religions”, Paris 1880 →
- RIDA** – „Revue Internationale des Droits de l’Antiquité”, Bruxelles 1948 →
- RivAC** – „Rivista di Archeologia Cristiana”, Roma 1924 →
- RM** – „Revue Mabillon”, Ligugé 1905 →
- RNP** – „Roczniki Nauk Prawnych”, Lublin 1991 →
- RNS** – „Roczniki Nauk Społecznych”, Lublin 1949 →
- ROC** – „Revue de l’Orient Chrétien”, Paris 1896-1939.

- Rouet de Journal** – M.J. Rouet de Journal, *Enchiridion patristicum. Loci SS. Patrum, doctorum, scriptorum ecclesiasticorum*, Freiburg 1959.
- RPL** – „Revue Philosophique de Louvain” (poprzednio: „Revue Néo-scholastique de Philosophie”, Louvain 1894-1940/1945), Louvain 1946 →
- RQ** – „Römische Quartalschrift”, Freiburg 1891 →
- RSa** – „Resovia Sacra”, Rzeszów 1994 →
- RSBN** – „Rivista di Studi Bizantini e Neoellenici”, Roma 1964 →
- RSLR** – „Rivista di Storia e Letteratura Religiosa”, Firenze 1965 →
- RSPT** – „Revue des Sciences Philosophiques et Théologiques”, Kain 1907-1911, Paris 1912-1941/1942, 1947 →
- RSR** – „Recherches de Science Religieuse”, Paris 1910 →
- RT** – „Roczniki Teologiczne” (do 1990 r. jako „Roczniki Teologiczno-Kanoniczne” [**RTK**]), Lublin 1949 →
- RTAM** – „Recherches de Théologie Ancienne et Médiévale”, Louvain 1929-1996.
- RTChAT** – „Rocznik Teologiczny Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej”, Warszawa 1955 →
- RTL** – „Revue Théologique de Louvain”, Louvain 1970 →
- RTPM** – „Recherches de Théologie et de Philosophie Médiévales” (do 1996 jako **RTAM**), Louvain 1997 →
- RTWP** – „Roczniki Teologiczne Warszawsko-Praskie”, Warszawa 2001 →
- RuF** – „Ruch Filozoficzny”, Lwów 1911-1939, Toruń 1948 →
- Ruinart** – *Acta martyrum*, ed. Th. Ruinart, Regensburg 1859⁵.
- RuT** – „Ruch Teologiczny”, Lwów 1929-1932
- RvHS** – „Revue d’histoire de la spiritualité” (wcześniej **RAM**), Toulouse 1972-1977.
- SACH** – „Studia Antiquitatis Christianae”, Warszawa 1977 →
- SACH SN** – „Studia Antiquitatis Christianae. Series nova”, Katowice 2005 →
- SaeCh** – „Saeculum Christianum”, Warszawa 1994 →
- SAEMO** – *Sancti Ambrosii Episcopi Mediolanensis Opera*, Milano – Roma 1979 →
- SC** – „Scuola Cattolica”, Milano 1873 →
- SCAR** – *Scrittori Cristiani dell’Africa Romana*, Roma 2003 →
- SCh** – *Sources Chrétiennes*, Paris 1947 →
- Schanz** – M. Schanz – C. Hosius, *Geschichte der römischen Literatur*, I-IV, München 1914-1935
- SCL** – *Synodi et Collectiones Legum*, Kraków 2006 →
- ScT** – „Scripta Theologica”, Pamplona 1969 →
- SD** – „Sacra Doctrina”, Bologna 1956 →

- SDHI** – „Studia et Documenta Historiae et Iuris”, Roma 1935 –
- SDR** – „Studia Diecezji Radomskiej”, Radom 1998 →
- SE** – „Sacris Erudiri”, Steenbrugge 1948 →
- SEA** – *Studia Ephemeridis „Augustinianum”*, Roma 1967 →
- SG** – „Studia Gnesnensia”, Gniezno 1975 →
- SHT** – „Studia Humanistyczno-Teologiczne”, Katowice 2003 →
- SJT** – „The Scottish Journal of Theology”, Edinburgh 1948 →
- SL** – „Studia Laurentiana”, Oborniki Śląskie →
- SLov** – „Studia Loviciensia”, Łowicz 1999 →
- SM** – „Studi Medievali”, Spoleto 1960 →
- SMa** – „Salvatoris Mater”, Licheń 1999 →
- SMon** – „Studia Monastica”, Barcelona 1959 →
- SMSR** – „Studi e Materiali di Storia delle Religioni”, Roma 1925 →
- SO** – „Symbolae Osloenses”, Oslo 1922 →
- SPCh** – „Studia Philosophie Christianae”, Warszawa 1965 →
- SPelp** – „Studia Pelplińskie”, Pelplin 1969 →
- SPM** – *Studia Patristica Mediolanensia*, Milano 1974 →
- SPTK** – *Słownik Polskich Teologów Katolickich*, red. E. Wyczawski, Warszawa 1981 →
- SRom** – „Studi Romani”, Roma 1913 →
- SSan** – „Studia Sandomierskie”, Sandomierz 1980 →
- SSHT** – „Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne”, Katowice 1968 →
- SST** – „Świdnickie Studia Teologiczne”, Świdnica 2004 →
- ST** – *Studi e Testi*, Città del Vaticano 1900 →
- StBDŁ** – „Studia Teologiczne Białystok – Drohiczyn – Łomża”, Białystok 1983 →
- STCh** – *Starożytne Teksty Chrześcijańskie*, Lublin 1976 →
- StGd** – „Studia Gdańskie”, Gdańsk – Oliwa 1973 →
- STHŚO** – „Studia Teologiczno-Historyczne Śląska Opolskiego” (do 1972 „Rocznik Teologiczny Śląska Opolskiego”), Opole 1968 →
- StLit** – „Studia Liturgica”, Nieuwendam 1988 →
- StOe** – „Studia Oecumenica”, Opole 2001 →
- StPatr** – „Studia Patristica”, Oxford 1955-1985, Leuven 1989 →
- StPl** – „Studia Płockie”, Płock 1973 →
- StTh** – „Studia Theologica”, Lund 1947 →
- STV** – „Studia Theologica Varsaviensia”, Warszawa 1963 →
- SVF** – *Stoicorum Veterum Fragmenta*, ed. H. von Arnim, I-III, Leipzig 1903-1905.

- SW** – „Studia Warmińskie”, Olsztyn 1964 →
- SWI** – „Studia Włocławskie”, Włocławek 1998 →
- SWP** – *Słownik Wczesnochrześcijańskiego Piśmiennictwa*, red. M. Starowieyski – J.M. Szymusiak, Poznań 1971.
- SWPW** – M. Starowieyski, *Słownik wczesnochrześcijańskiego piśmiennictwa Wschodu. Literatury arabska, armeńska, etiopska, gruzińska, koptyjska, syryjska*, Warszawa 1999.
- SymKaz** – *Sympozja Kazimierskie*, poświęcone kulturze świata późnego antyku, red. B. Iwaszkiewicz-Wronikowska – D. Próchniak, Lublin 1998 →
- SzCh** – „Szkola Chrystusowa”, Lwów 1930-1939.
- TD** – „Theology Digest”, St. Mary’s 1953-1967, St. Louis (Ms.) 1968 →
- TGL** – *Thesaurus Graecae-Linguae*, ed. H. Stephano, vol. 1-8, Parisiis 1831-1865.
- ThG** – „Theologie und Glaube”, Paderborn 1909 →
- ThH** – *Théologie historique. Études*, Paris 1963 →
- Thiel** – A. Thiel, *Epistolae Romanorum Pontificum*, Brunsberge 1968.
- ThL** – „Theologische Literaturzeitung”, Leipzig 1876 →
- ThLL** – *Thesaurus Linguae Latinae*, Leipzig 1900.
- ThPh** – „Theologie und Philosophie” (poprzednio: „Scholastik” 1926-1965), Freiburg im Br., 1966 →
- ThQ** – „Theologische Quartalschrift”, Tübingen – Stuttgart 1819 →
- ThS** – „Theological Studies”, Woodstock (Md.) 1940 →
- ThZ** – „Theologische Zeitschrift”, Basel 1945 →
- TMB** – *Teksty o Matce Bożej*, red. C.S. Napiórkowski, Niepokalanów 1981 →
- TMPM** – *Testi mariani del primo millennio*, I-IV, ed. G. Gharib, Roma 1988-1991.
- TP** – „Tygodnik Powszechny”, Kraków 1945 →
- TPatr** – „Teologia Patrystyczna”, Poznań 2004 →
- TRE** – *Theologische Realenzyklopädie*, Berlin – New York 1976 →
- TSS** – „Teologiczne Studia Siedleckie”, Siedlce 2004 →
- TST** – „Tarnowskie Studia Teologiczne”, Tarnów 1938 →
- TU** – *Texte und Untersuchungen zur Geschichte der altchristlichen Literatur*, Leipzig – Berlin 1882 →
- TWNT** – *Theologisches Wörterbuch zum Neuen Testament*, I-IX, Stuttgart 1933-1974.
- TyV** – „Teologia y Vida”, Santiago 1960 →
- VetCh** – „Vetera Christianorum”, Bari 1964 →
- VigCh** – „Vigiliae Christianae”, Amsterdam 1947 →
- Vives** – J. Vives, *Los concilios visigodos et hispano-romanos*, Barcelona 1963.

- VoxP** – „Vox Patrum”, Lublin 1981 →
- VS** – „La Vie Spirituelle Ascétique et Mystique”, Paris 1919 →
- VTQ** – „St. Vladimir’s Theological Quarterly” (do 1968 „St. Vladimir’s Seminary Quarterly”), New York 1957 →
- VV** – „Verbum Vitae”, Kielce 2002 →
- WEPI** – *Wielka Encyklopedia Powszechna Ilustrowana*, Warszawa 1890-1911.
- Wilpert** – J. Wilpert, *Die Malereien der Katakomben*, I-II, Roma – Freiburg 1903.
- WKAB** – „Wiadomości Kościelne Archidiecezji Białostockiej”, Białystok 1957-1958, 1975-
- WNZP** – *W nurcie zagadnień posoborowych*, Warszawa 1967 →
- WPAKP** – „Wiadomości Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego”, Warszawa 1971 →
- WPT** – „Wrocławski Przegląd Teologiczny”, Wrocław 1993 →
- WS** – „Wiener Studien. Zeitschrift für klassische Philologie und Patristik”, Wien 1879 →
- WST** – „Warszawskie Studia Teologiczne”, Warszawa 1982 →
- WTJ** – „The Westminster Theological Journal”, Philadelphia 1938/1939 →
- ZAch** – „Zeitschrift für antikes Christentum”, Berlin – New York 1997 →
- ZAW** – „Zeitschrift für die Alttestamentliche Wissenschaft”, Giessen – Berlin 1881 →
- ZKG** – „Zeitschrift für Kirchengeschichte”, Stuttgart 1876 →
- ZKTh** – „Zeitschrift für Katholische Theologie”, Wien 1877 →
- ZN** – „Zeszyty Naukowe” (+ nazwa uczelni)
- ZNT** – „Zeitschrift für Neues Testament”, Frankfurt am Main 1998 →
- ZNW** – „Zeitschrift für die Neutestamentliche Wissenschaft und die Kunde der älteren Kirche” (poprzednio: „Zeitschrift für die Neutestamentliche Wissenschaft und die Kunde des Urchristentums”), Giessen 1900-1942, 1949, Berlin 1950/51-1970, Berlin – New York 1971 →
- ZPE** – „Zeitschrift für Papyrologie und Epigraphik”, Köln 1967 →
- ZRGG** – „Zeitschrift für Religions- und Geistesgeschichte”, Leiden – Köln 1948 →
- ZThK** – „Zeitschrift für Theologie und Kirche”, Freiburg im Br. 1891-1899, Tübingen 1900-1917, 1920-1938, 1950 →
- ŻM** – *Źródła Monastyczne*, Kraków – Tyniec 1993 →
- ŻMF** – *Źródła Myśli Filozoficznej*, Kraków 2005 →
- ŻMT** – *Źródła Myśli Teologicznej*, Kraków 1996 →
- ŻD** – „Życie Duchowe”, Kraków 1994 →
- ŻK** – „Życie Katolickie”, Warszawa 1982 →
- ŻM** – „Życie i Myśl”, Warszawa 1950 →

opracował Józef Figiel SDS

